Interreg Europe

Co-funded by the European Union

Rural COOP

Rural COOP promovon qasje pjesëmarrëse inovative dhe të gjelbra, me qëllim përmirësimin e instrumentave dhe politikave të zhvillimit të integruar territorial në zonat rurale.

Newsletter #2

Në këtë newsletter:

- Progresi në semestrin 2;
- Metodologjia e parashikimit dhe reagimit- Udhëzues dhe Workshop;
- Praktikat e mira;
- Angazhimi i grupeve të interesit.

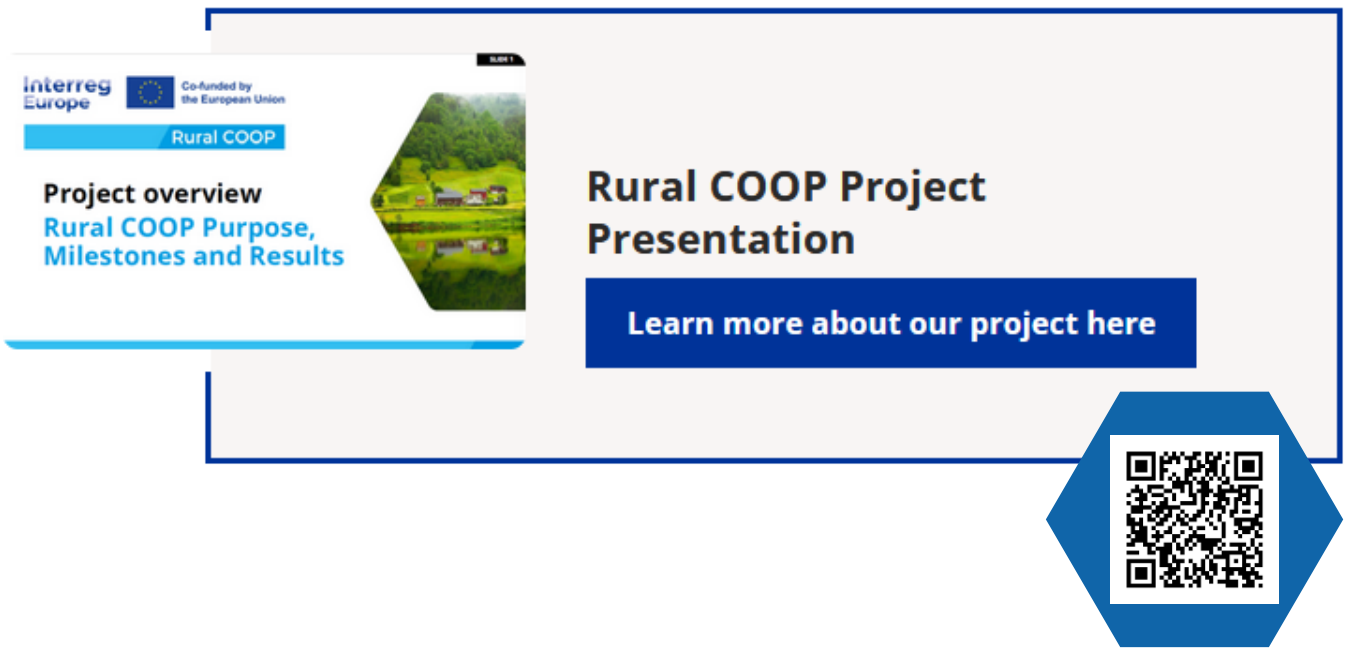
Nga konceptet bazë në praktikë

Semestri 2 shënoi një hap kyç për projektin Rural COOP - **nga ndërtimi i një kuptimi të përbashkët të metodologjive të parashikimit në zbatimin aktiv të tyre në kontekste reale territoriale.** Gjatë kësaj periudhe, partnerët u përparuan me Metodologjinë e Parashikimit (FAM) përmes zhvillimit të Udhëzuesit FAM dhe organizimit të dy workshopeve.

Aktivitetet kryesore përfshijnë forcimin e kapaciteteve të partnerëve për të aplikuar mjetet e parashikimit, eksplorimin e tendencave në zhvillim dhe dinamikën territoriale dhe angazhimin e grupeve rajonale të interesit, për të siguruar një qasje pjesëmarrëse dhe sipas vendit.

Shkëmbimi i praktikave të mira mbështeti më tej këtë proces mësimi, duke ofruar shembuj konkretë të zhvillimit rural të qëndrueshëm dhe bashkëpunues. Në përgjithësi, Semestri 2 pasqyron një zhvendosje nga teoria në praktikë, ku parashikimi bëhet jo vetëm një kornizë konceptuale, por një mjet praktik për të mbështetur një politikëbërje më të informuar dhe të orientuar drejt së ardhmes në zonat rurale.

Mëso më shumë rreth aktiviteteve të projektit:

Interreg Europe | Co-funded by the European Union

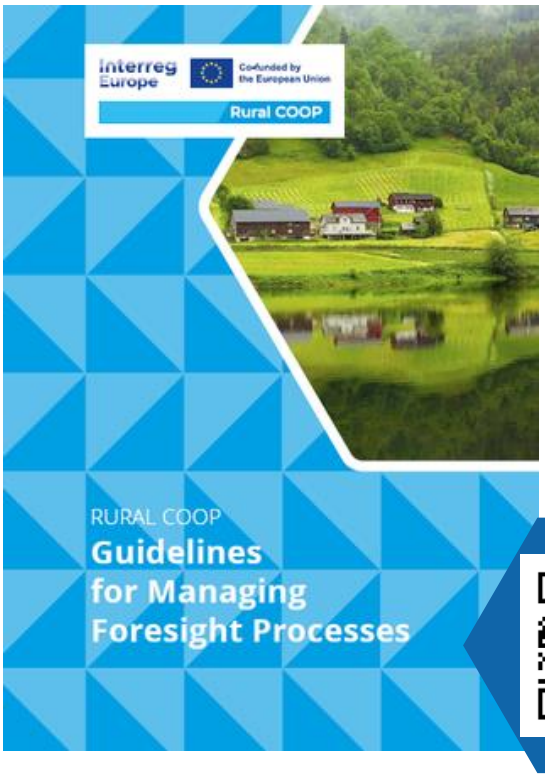
Rural COOP

Udhëzuesi i Metodologjisë së Parashikimit dhe Reagimit: Një kornizë praktike për parashikimin territorial

Një moment i rëndësishëm në Semestrin 2 ishte zhvillimi i **Udhëzuesit për Metodologjinë e Parashikimit dhe Reagimit (FAM)**, krijuar për të mbështetur lehtësuesit, politikëbërësit dhe aktorët rajonalë në zbatimin e parashikimit në një mënyrë të strukturuar dhe praktike.

Udhëzuesi është ndërtuar mbi **një qasje pjesëmarrëse dhe përsëritëse të të mësuarit,** duke kombinuar bazat teorike me aplikimin në realitet. Ai përshkruan ciklin e plotë të parashikimit - nga identifikimi i sfidave dhe harta e grupeve të interesit, deri te skanimi i tendencave, ndërtimi i skenarëve dhe hartimi i veprimeve strategjike.

Në thelbin e tij, Udhëzuesi FAM promovon një kuptim të parashikimit jo si parashikim, por si një **proces i eksplorimit të strukturuar dhe inteligjencës kolektive**, duke u mundësuar territoreve të parashikojnë ndryshimin, të eksplorojnë alternativa dhe të krijojnë bashkarisht një të ardhme më të qëndrueshme.

Ju ftojmë të lexoni udhëzuesin dhe ta përdorni atë në kontekstin juaj lokal për të mbështetur një vendimarrje më të informuar dhe bashkëpunuese.

FAM Workshop: Nga identifikimi në skanim

Në semestrin 2, u organizuan dy workshope mbi FAM duke trajnuar pjesëmarrësit nga të kuptuarit e bazave të parashikimit në eksplorimin aktiv të tendencave dhe dinamikave të ardhshme.

Workshop 1 – Bazat e Parashikimit

22 Janar 2026, Online

Sesioni i parë prezantoi parimet thelbësore të parashikimit, duke u fokusuar në rolin e lehtësuesve në hartimin e proceseve pjesëmarrëse. Pjesëmarrësit mësuan se si të përcaktojnë sfidat, të vendosin objektiva dhe të përshtatin qasjet e parashikimit në kontekstin e tyre territorial. Një mjet kyç i prezantuar ishte "Rrethi i Fushëveprimit", i përdorur për të qartësuar pyetjen qendrore, për të përcaktuar kontekstin dhe për të identifikuar grupet e interesit. Sesioni theksoi se lehtësimi ka të bëjë me **drejtimin e zbulimit kolektiv**, jo me dhënien e përgjigjeve të gatshme.

Workshop 2 – Eksplorimi & Planifikimi

04 Mars 2026, Online

Sesioni i dytë u fokusua në fazën e **Skanimit dhe Kuptimit (Sense-Making),** duke eksploruar mënyrat për të identifikuar dhe analizuar forcat që përcaktojnë të ardhmen e zonave rurale.

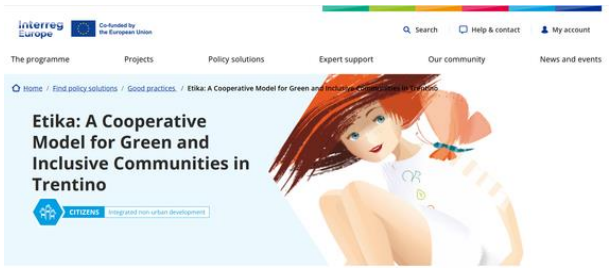

Pjesëmarrësit punuan me koncepte si sinjalet, trendet, faktorët shtytës dhe pasiguritë, duke përdorur mjete si Horizon Scanning dhe kornizën STEEP.

Një nga konkluzionet kryesore ishte se skanimi nuk është parashikim, por **një proces i strukturuar për të eksploruar ndryshimin**, i mbështetur nga burime të ndryshme — nga të dhënat dhe ekspertiza, deri te perspektivat e komunitetit.

Praktikat e mira që frymëzojnë

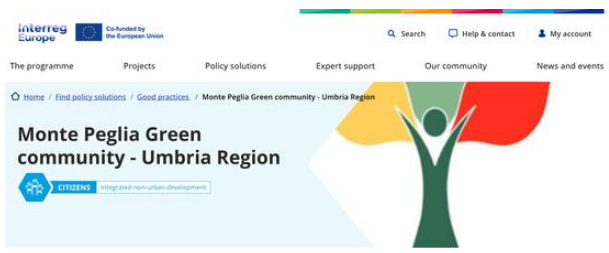
ETIK: Promovon një model të konsumit etik të bazuar në komunitet, duke lidhur prodhuesit vendas, shitësit dhe konsumatorët përmes vlerave të përbashkëta. Nisma mbështet zinxhirë të shkurtër furnizimi dhe blerje të përgjegjshme, duke ndërtuar njëkohësisht besim dhe bashkëpunim afatgjatë brenda ekosistemit ekonomik lokal.

BIOTUTO: fokusohet në bujqësinë e qëndrueshme dhe transferimin e njohurive, duke ofruar trajnime praktike dhe shërbime këshilluese për fermerët dhe sipërmarrësit ruralë. Ai inkurajon adoptimin e praktikave inovative dhe miqësore me mjedisin, duke kontribuar në rritjen e qëndrueshmërisë, produktivitetit dhe konkurrueshmërinë në zonat rurale.

MAPCULT: tregon se si harta kulturore mund të përdoret si një mjet planifikimi strategjik, duke identifikuar asetet lokale, traditat dhe industritë krijuese. Duke përfshirë në mënyrë aktive aktorët lokalë, ai mbështet zhvillimin e rrugëve kulturore të bazuara në territor dhe produkteve turistike që forcojnë identitetin territorial dhe diversifikojnë ekonomitë lokale.

Monte Peglia Green Community: shfaq një qasje të integruar për mbrojtjen e mjedisit dhe qeverisjen territoriale, duke kombinuar ruajtjen e biodiversitetit me zhvillimin e qëndrueshëm të turizmit. Ai tregon se si veprimi i koordinuar i grupeve të interesit mund të krijojë zgjidhje të ekuilibruara midis zhvillimit ekonomik dhe ruajtjes së mjedisit

Angazhimi i grupeve të interesit

Gjatë Semestrit 2, grupet e interesit u përfshinë në mënyrë aktive përmes një sërë takimesh online dhe fizike. Këto takime mbështetën proçesin e parashikimit duke përfshirë perspektiva të ndryshme, duke forcuar bashkëpunimin dhe duke siguruar që idetë e reja dhe strategjitë e orientuara drejt së ardhmes të bazohen në realitetet dhe prioritetet e secilit rajon. Mësoni më shumë rreth aktiviteteve tona të angazhimit të grupeve të interesit **këtu**.

Përfaqësues i grupeve të interesit: Raul Daoli (ETIKA)

Çdo semestër, ne organizojmë intervista me përfaqësues të grupeve të interesit për të mbledhur këndvështrimet e tyre mbi sfidat territoriale dhe për të eksploruar më tej praktikat e identifikuara brenda projektit. Ne e fillojmë këtë seri me Raul Daoli, i cili ndan njohuri mbi modelin ETIKA, një praktikë e mirë e prezantuar tashmë para partnerëve të projektit dhe e publikuar në faqen e internetit të projektit.

Raul përforcon fokusin e projektit në **krijimin e përbashkët dhe inteligjencën kolektive**, ku aktorë të ndryshëm kontribuojnë në mënyrë aktive në hartimin e strategjive të ardhshme territoriale.

Në vijim

Faza tjetër e metodologjisë FAM do të fokusohet në:

- Zhvillimi i skenarëve alternative të së ardhmes;
- Hartimi i vizioneve të përbashkëta për zonat rurale;
- Përkthimi i njohurive në strategji dhe plane veprimi.

Ndërsa projekti përparon, theksi do të jetë në përfshirjen e parashikimit në praktikat e përditshme të qeverisjes, duke e transformuar atë nga një ushtrim në një aftësi të vazhdueshme dhe strategjike.

Përfundime

Semestri 2 ka hedhur një themel të fortë për zbatimin e parashikimit në politikëbërjen rurale. Duke kombinuar metodologjitë e strukturuara, mjetet praktike dhe njohuritë e drejtuara nga grupet e interesit, Rural COOP po forcon kapacitetin e rajoneve për të **parashikuar ndryshimin, për të nxitur bashkëpunimin dhe për të krijuar bashkarisht të ardhme të qëndrueshme**.

Rural COOP promovon qasje pjesëmarrëse inovative dhe të gjelbra, me qëllim përmirësimin e instrumentave dhe politikave të zhvillimit të integruar territorial në zonat rurale.

Newsletter #2

Watch our first video

Shënim (Disclaimer): Kjo newsletter është hartuar në kuadër të projektit Rural COOP, një projekt i Programit Interreg Europe, i bashkëfinancuar nga Bashkimi Evropian. Ky dokument pasqyron vetëm pikëpamjet e autorit. Komisioni nuk mban përgjegjësi për përdorimin që mund t'i bëhet informacionit që ai përmban